

Poslano do Moskvy 29-iv:

Телеграмма Лит. А.

Москва, Владимиру Маяковскому, футуристу.

Сейчас в тупике. А что же дальше? Маяковский, спасайся. Выход. Искусство живой труп. Нужно добить. Да здравствует пан-футуризм, ликвидирующий искусство. Да здравствует метаяскусство, синтез искусства и спорта. Пан-футуризм есть активная ликвидация искусства, это пан-футуризм специальный (революция, деструкция, футуризация). Пан-футуризм есть построение метаяскусства, после - искусства будущего, это пан-футуризм общий (конструкция, футуризация). Пан-футуризм есть строительство — Бальмонт = труп. Хлебников, остальные — искатели четвертого измерения = закливатели, хероманты = анахронизм. Маяковский пан-футурист или труп. Выход есть. Выбериай. Ответ срочно телеграфом. Михаил Семенко, пан-футурист.

Киев, Прорезная 16—1.

ISBN 978-966-378-520-2

9 789663 785202 >

Володимир

М

а
я
к
о
в
с
ь
к
и
й

ВИБРАНІ ТВОРИ
В ПЕРЕКЛАДАХ
УКРАЇНСЬКИХ
ФУТУРИСТІВ

1933

ВОЛОДИМИР МАЯКОВСЬКИЙ

ВИБРАНІ ТВОРИ

ТОМ ПЕРШИЙ

**ПЕРЕКЛАД З РОСІЙСЬКОЇ
ЗА РЕДАКЦІЄЮ М. СЕМЕНКА**

**РЕПРИНТНЕ ВІДТВОРЕННЯ
НЕЗДІЙСНЕНОГО ВИДАННЯ
1933 РОКУ**

УДК 821.161.1

М392 В. Маяковський. Вибрані твори. Том перший.
Переклад з російської. Репринтне видання. —
К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2017. — 96 с.

ISBN 978-966-378-520-2

Початком масового знищення українського письменства вважається 1933 рік. Саме тоді була знищена у друкарні збірка українських перекладів вибраних творів Володимира Маяковського, підготовлена керманичем панфутуристів Михайлем Семенком. Протягом 1933—1937-х років шість з дев'яти поетів, чиї переклади увійшли до цієї збірки, було розстріляно або замордовано в таборах, а їхні архіви знищено. Реабілітація повернула імена, але не повернула більшість напрацювань письменників. Отже, певний перекладацький здобуток 1920—1930-х років досі був «білою плямою».

Для перекладознавців, істориків літератури, студентів філологічного напрямку; для тих, хто в перекладах поезії В. Маяковського бачить не «радянськість», а «запах слова».

*Для видання використано примірник
із родинної бібліотеки Дроб'язків.*

Видавці: *Костянтин Сігов і Леонід Фінберг*
Верстка та дизайн обкладинки: *Каріне Терзян*

На обкладинці використано зображення телеграми М. Семенка до В. Маяковського

ISBN 978-966-378-520-2

© ДУХ І ЛІТЕРА, 2017

© Л. Дроб'язко, 2017

ВИБРАНІ ТВОРИ
Т О М П Е Р Ш И Й

ПЕРЕКЛАД З РОСІЙСЬКОЇ
ЗА РЕДАКЦІЄЮ М. СЕМЕНКА

В. МАЯКОВСЬКИЙ ●

ЛІТЕРАТУРА
І МИСТЕЦТВО
1933

Оформлення роб. худ. В. Фатальчук

Редактор групи Л. Чепурнюк
Літредактор Е. Єгорова
Техкерівник Н. Вошкулат
Коректор А. Левицька

TOM I

ДО ВИДАННЯ ТВОРІВ

В. МАЯКОВСЬКОГО

В. Маяковський — поет революції. Творчість його нерозривно зв'язана з боротьбою за соціалізм. Свою цілеспрямованість, своє credo В. Маяковський доволі повно висловив в одному з останніх своїх віршів:

Мені начхать
на бронз пудові груди,
Начхать мені
на мармурову слизь.
Однакі в славі ми,
бо все свої ми люди —
нехай нам
спільним пам'ятником буде
Збудований
в боях
соціалізм.

В цьому уривкові весь Маяковський: сильний, бадьорий, цілеспрямований.

Навіть в останньому листі перед смертю В. Маяковський не зраджує себе: кінчаючи з життям, сміливо засуджує свій вчинок.

В. Маяковський в найтяжчі роки революції приїшов до пролетаріяту, щоб разом із ним боротися за

соціалізм, назавжди долю свою підпорядкував цій боротьбі. Ввесь свій талант, ввесь запал борця віддав він революції, пролетаріатові. Прапор революції — його прапор. Він не стояв осторонь революції, а ввесь був у ній, брав активну участь у боротьбі на її фронтах і мав він право, підбиваючи підсумки своєї поетичної діяльності, сказати:

Я підйму,
як більшовицький партквиток,
всі сто томів
моїх партійних творів.

Бо всі його книжки, кожний рядок його поезії — це боротьба.

В. Маяковський — один із тих поетів, хто на всіх нереступних етапах революції завжди швидко та сміливо орієнтувалися, переозброювалися й відгукались на нові завдання пролетаріату, слугуючи його революційній практиці.

І це тому, що В. Маяковський був у центрі боротьби, відчував її розмах, її масштаб, він органічно пов'язаний з нею.

В. Маяковський — поет-футурист, що до революції прийшов своїм особливим шляхом. Творчість його має величезне значення й вплив на багатьох поетів цілого СРСР.

І тому видання його творів українською мовою матиме теж величезне значення.

До третього тому творів буде додана вступна стаття про творчість В. Маяковського.

У Р И В О К

В О Й Н А

ПЕРЕКЛАВ ГЕО ШКУРУПІЙ

Й

М

И

Р

Нероне!)
Здоров був!
Хочеш?
Видовисько величнного театру.
Сьогодні
б'ються
державою в державу
16 добірних глядіаторів.

- Куди легендам про бійки Цезарів
перед билицею,
яка тепер була!
Як на дитячому лиці зоря,
ніжна їй
найнеймовірніша гіперболя.
- Білкою скрутиться в колесі сміху,
коли довідається про новин том:
сьогодні
світ
весь — Колізей²)
і погляди людей
по ньому розіслались оксамитом.
- Трибуни — скелі,
на скелі там,
ніби бій їй вибив вилиці,
піднебесся соборів
кістяк за кістяком
вип'ялись
і обвелися бильцями.

Сьогодні
загравою в земну пліш вона,
закрівлюючи юрб стопор,
до неба
люстрою повішена
уся підпалена Європа.

- Прийшли,
розсілись на долинах земних
гості
в страшнім наряді
лячно поцокують на шиях темних
намиста ядер.

Золото слов'ян,
чорнії вуса угорців,
безпросвітні плями негрів, —
всіх земних ширин поверхи
виюрбила з ніг до грив.
І тим,
де Альпи
міццю своєю
випестили в небі лід щоки,
хмарин галерією
наїжились повітряні розвідчики.

- І оли
на арену
воїни
вийшли
парадними парами

у версти тарахнувши театром подвоєний
гуркіт і грім мільярдних армій,—
куля земна
бігуни стисла
і завмерла в чеканні.

- Сивоволосі океани
вийшли з берегів,
в'їлись в арену мутними очима.
Палаючими східцями
спустилось сонце —
суворий
вічний арбітр.
Згораючи від допитливости,
очі зір повилазили з орбіт.

- А хвилина все спить і спить,
Ледача дуже вона...
З початком кривавих питв,
як злягання напружена,
не дихаючи спинилась мить.

- Враз —
хвилина вдрізки.
Впала арена диму в діру.
В небі — темнисько.
Хвилина темпами гострими
вибухали,
ревіли,
рвали.
Піною постріл на постріл

огнем в кривавім валі.
Вперед!

Здригнули від крику груди дивізій.
Вперед!

В піні вуста.
Святий Георгій³) у стягів в девізі,
барабани

Бутафоре!
Катафалк готуй!
Вдовиць в юрму!
Мало вдовиць ще в ній.
І знявся
в небо
фоєрверк фактів
один одного неймовірніший,

- Вирячивши очі,
маяк
через океани плакав
із-за гір,
а в океанах
ескадри корчилились
настромлені міні на кіл.
- Дантове пекло згадавши марно,
од гуркоту міді збаламутиться кров,
боючись за Париж
останнім
на Марні⁴⁾
ядром одбивається Жофр.⁵⁾
- З півдня
Константинопіль
наїжив мечеті,
вибльовував
вирізаних
в Босфор.⁶⁾
Хвилі!
Ущент їх,
що в'їлись зубами в огризки просфор.
Ліс.
Ні голосу.
Навіть морочний
своїм мовчанням.
Змішались їхні й наші.

І тільки
проходять
ворони та ночі
в чорне одяглись, немов на пашу,

- І знову груди відкривши набоям,
пливучи по веснах,
розриваючи замет,
армія за армією,
бій за боєм
заливають милі земель.

- Займається.
Знову
синів несуть чиїх.
Огню пентаграма в порозі лугу.
Блискавками дротів колючих
знищені спалені на вугіль.

- Батерії біло порозпікали жару.
Стрибають по трупах міст і сел
Мідними мордами жеруть
все.

Огневержець
де не знайде — карає.
Вплутаюсь ракеті,
в небо вбіжу;
з неба
червона
з краю до краю
кров Пегу.⁷⁾

І суші,
і води,
й повітря нема.
Куди скерую стримголовий крок?
Уже збожеволіла,
уже ридма
вириваючись, благав душа:
„Війна!
Годі!
Спини на мить їх!
Уже голо на землі“.
Погнали гнані, розгоном забиті,
і ще
хвилину
біжать без голів.

А понад усе це,
гаспід,
позіхами рот димить.
Це в сузір'ї залізничних ліній —
стоїть
загравлене пороховими заводами
небо в Берліні.

Нікому не відомо,
чи дні,
чи роки,
відтоді як на полі
першу кров війні віддали,

в келіх землі зцідивши по країні.
Однаково —
камінь,
болото,
чи халупа,
людською кровиською вимочив весь його.
Скрізь
кроки
однаково хлюпали,
замішуючи димуче світу місиво.

Робітник
в Ростові
у відпочинку свято
захтів
води для самувару набовтатъ —
і відхитнувся:
у всіх водогонах
юшила та сама руда рідота.
В телеграфах захлинались машини Морзе —
гукали містам про юних вони.
Десь
на Ваганькові⁸⁾
могильник спорснув.
Рушили похоронники в похмурому Мюнхені.
В широку розворочену рану полка
розпечену лапу встромили прожектори.
Підвели одного,
кинули в танець, —
того,

ножем которий.
Біблієць з лица,
із печер
ряса:
„Згадайте!
за ни!
При Понтійстем Пілаті!“⁹⁾
А вітер ядер
одяг подер
і м'ясо в шмаття.

Висмикнулась з диму сотня голів.
Очі втрапити враз їм!
Сповило
газом.

Білі крила вирости в душі,
молитва солдатів лунає ось ця:

„Ти на небо летиш, —
задуши,
Задуши його,
побідоносця“.

● Б'ються груди в паніці...
Хіба жарти!
До бога в гості.
У рая, в хмарному панцері,
двері вибиваю пострілом.

● Тремтять янголи.
Навіть шкода їх.
Біліш за пір'ячко кожна щока.
Де вони —
боги?!
„Втекли,
всі втекли,
і Саваоф,
і Будда,
і Аллах,
і Єгова“.

f у_по_кой, гос_по_ди ду_шу у
сон_ше_го ра_ба тво_е_го

Ухало.
Ахало.
Охало.
Але вже не та стрілянина, —
позідхала ще
й ущухла.
Вилізли з білим.
Сказали
— зупиним! —

● Ніхто не прохав,
щоб була перемога
накреслена батьківщині.
Якому потрібно безногому
таке чортovinня?!
Останнього на багнет настромлено,
наші відходять до Ковна
засоромлено,
хоч м'яса досить нашинковано.

● І, коли завмерли
всі, що нападали,
ліг
батальйон на батальйоні, —
вибігла смерть
і затанцювала на падлі
балету кістяків безноса Тальйоні.¹⁰⁾

● Танцює,
Вітер із-під передків
ворухнув папахи,

попестив на трупі двоє волосків
і далі
попахував.
П'ятий день
в простріленій голові
поїзди закручують за гоном гін.
В загнилім вагоні
на сорок чоловік —
чотири ноги.

IV

Гей!
Ви!
Пригасить захоплені оченята!
Човпики рук ховайте в кишені!
Це
достойна нагорода
за викручене з атраменту й паперу.
А мені за що плескати?

- Я нічого не вигадав
Гадаєте:
бреше!
Ніде не прострілений.
Скроні цілісінькі — биття в них не залагодити
коли в руки плескають
його барабановій трелі
його проклятій римованій руладі.
- Шановні добродії!
Розумієте ви?

Біль береш
і ростиш з вечора до раня:
всіма списками поколоті груди,
всіма гадами почекрижене лице,
всіма гарматами побита цитадель голови —
кожне моє римування.

- Не на те
повела
по насипах тіл вона,
щоб сумний
цідив заплакану гнусь;
страшним тягаром всього, що зроблено,
без всяких
„красиво“,
притиснутий гнусь.

- Забиті —
і все одно мені,
я, чи він їх
забив.
На братському кладовищі,
у серця в ямі
лягли мільйони, —
гниють,
рухаються під хробаками.
Ні!
Не віршами!
Краще
язик вузлом зав'яжу,
як розмовляти.

Цього
віршами не можна сказати.
Хіба випещеним язиком поета
гарячі жаровні лизать!?
Оце то!
В руках!
Дивіться!
Це не ліра вам!
Каяттям споротий
серце вирвав —
рву аорти!

- В кашу рукоплесків долоню не вмісите!
Ні!
Не вмісите!
Затишку кімнат каюк!
Дивіться,
під ногами камінь.
На карному місці стою.
Останніми ковтками
повітря...

- Витечу зрубаний,
але кров'ю виїм
ім'я „убивця“
витавроване на людині.
Чуєте?
З мене
сліпим Вієм¹¹⁾
час реве:

„Підійміть
підійміть мені
віків горбину!“

Вселенна розквітає ще
радісна,
новинна.
Щоб не було безглуздої за нею брехні,
каюсь:
я
один винен
в хрусті поламаних життів.
Чуєте —
сонце перше проміння видало,
ще не знаючи,
куди
од роботи прихилить спину, —
це я,
Маяковський,
підніжжю ідола
ніс
з відтятою головою дитину.
Простіть!
В християн ікли зубів
впинаючи
леви здіймали рик.
Ви гадаєте — Нерон?
це я,
Маяковський
Володимир,

п'яним оком сповивав цирк!

● Простіть мені!

● Воскрес Христос.
Звили
однією любов'ю
вуста холопи.
Маяковський
еретикам
в підземеллі Севільї
дибою викручував суглоби.

● Простіть.
Простіть мені!

● Дні!
Вилазьте з років халуп!
Який розкрити за собою
ще?
Димним хвостом по віках волочу розсвічене
пожежами побоїще!

● Прийшов.
Сьогодні
не німець,
не руський,
не турок,—
це я
сам,
оббілувавши живого,

жеру світу м'ясо.
Тушами на багнетах суходоли.
Міста— купи глиняні.

- Кров!
Вищіди з себе до болю.
хоч краплю,
що в ній не винен я!
- Нема такої!
Цей
виколотими очима —
бранець
смертю намічений.
Я,
що в поклонах розбив коліна,
голодом виглодав землі Німеччини.
- Пожеж руде жбурляю прядиво.
Вовком клацаю на здобич ві сні.
Люди!
Дорогі!
Христа заради,
ради Христа
простіть мені.
- Ні,
не підведу знесилоного нудьгою лица.
Я окаянний,
поки не розколеться —
розбиватиму лоб в покаянні.

Устаньте,
брехнею кинуті на злам,
обідраний війнами
жебрацький рід!
Радійте!
Карається сам
єдиний людоїд.

● Ні,
не смертника вигадана хитрість.
Хай з плахи не зберу і частки я, —
все одно
всього себе витрусив,
один достойний
нових днів прийнять причастя.

● Витечу зрубаний,
і ніхто не буде —
нікому буде людину мучить.
Люди народяться,
Справжні люди
бога самого милосердніші й дужчі.

ПЕРЕКЛАВ МАЛОВІЧКО

РЕВОЛЮЦІЯ
ПОЕТИКА

26

ЛЮТОГО. П'яні разом з поліцією
солдати стріляли в нарід;

27-ме

Розлився по блисках жерлів і лезів
світанок.

Червонів і довго багрянцем лився.
В промозклій казармі
суворий
тверезий
Волинський полк¹²) молився.

Жорстоким
солдатським богом божились
сотні,
бились багатолобою головою в поміст.
Кров розгамувала на висках жили.
Руки в залізо стиснула злість.

Першому, що
„стріляти за голод!“ —
наказав —
кулею рота закрив гнів.
Чиєсь — „Струнко!“ —
не скінчив
заколотий.
Вирвались містом бурею сотні.

9 годин.
На своєму постійному місці
в військово-автомобільній школі¹³⁾
стоїмо,
горожею затиснуті
тут — там.
Світанок росте,
сумнівом коле,
страхає і тішить передчуттям.

Вікна.
Бачу —
звідціль,
де ріже небо палаців натовп
кривою лінією,
як щербатий дзвін —
знявся,
розпластавсь орел царату
чорніший, як раніш —
орла
зліш.

Відразу
люди,
коні
ліхтарі, будинки
і моя казарма
юрбами сотенними
в рядах
кинулись на вулицю.

Під кроками брук ломиться дзвінко.
Вуха оглушує неймовірна хода,

І ось невідомо,
чи з співу юрби,
чи з труб гвардійців,
чи з міді, що летить, —
нерукотворний
образ виріс
і сяйвом кіптяву пробив.
Горить.
Червонить.

Ширше й ширше крил осяг.
Потрібніш за хліб,
снаги ще не знали такої —
ось вона:
„За рушниці, громадяни!
Громадяни, до зброї!“

На крилах прапорів
лавою стоголовою
з горла міста вгору злетіла
зубами багнетів в'їлась в двоголове
орла імператорського чорне тіло.

Громадяни!
Сьогодні впаде тисячолітнє „Раніш“.
Сьогодні переглядається світів основа.
Сьогодні
до останнього гудзика
життя перебудуємо знову.

Громадяни!
Це перший день робочої зливи.
Ходім —
світ, що заплутався, виручить!
Хай юрби в небо заб'ють тупіт!
Хай фльоти сиренами злість викричуть!

Горе двоголовому!
П'янить спів.
Піниться в юрбі.
Плескають площі.
На малесенькім форді¹⁴) пролізти б
переганяючи куль біг —
криком гудків містом.

В тумані.
Вулиць ріка димить.
Як в бурю дюжина вантажених барж,
над барикадами
пливе гуркочучи марсельський марш.

Першого дня огненне ядро прошуміло
за баню Думи¹⁵, під хмарами.
Нового ранку нову лихоманку зустрічаємо
в нових сумнівів мариві.

Що буде?
Чи їх з вікон виломим,
чи на нарах
чекать,
щоб знову Росію

могилами
згорбив монарх?

Душу глушу пострілами різкими.
Далі,
в шинелі
охоплене,
безкрає,
немов кулеметом хтось будинки розкинув,
місто гуркоче.
Місто чахає.

Скрізь язики
розкине і стягує.
Знов розтяглись і іскри сіють.
Це вулиці
рівняються по червоному стягові,
покликом пожеж кличуть Росію.

Ще!
О, ще!
О, яскравіш навчай, красномовний
промовцю!

Пальцями помсти
тисячорукого Марата¹⁶⁾
затисни проміння
місяця
і сонця!

Смерть двоголовому!
Каторгам в двері
лізь,

іржавими лазурями виїж.
Пучками чорних орлиних пер підбиті
падають поліцаї скрізь.

Здається столиці палаюча снасть.
По горищах розкинули шуканину.
Хвилина близько.
На Троїцький міст¹⁷⁾ сходять військові
частини.

Здригують підпори і скрепи.
Стиснулись.
Боремося.
Раптом!
І в палітуру
заходу
з фортів Петропавловської фортеці¹⁸⁾
огнем знявся революції прапор

Смерть двоголовому!
Шиї голів
рубайте навідлів!
Щоб більш не ожив.
Ось він!
Падає!
В останнього з-за кутка! — вчепився.
„Боже,
чотири тисячі в лоно твоє прийми!“

Досить!
Радість сурміте всіма голосами!
Нам

до бога
справи ніякої.
Самі
з святими своїх упокоїм.

Щож не спочиваєте?
Чи
душі задушені Сибірів саваном?
Ми перемогли!
Слава нам!
Слава, слава нам!
Поки руки зброю не розкинули
дається наказа інакшого.
Нові несемо землі скрижалі
з Синаю¹⁹) сірого, з нашого.

Нам,
Мешканцям Землі,
кожний Землі Мешканець рідний.
Всі
за станки,
в контори,
в шахти,
брати
Ми всі
на землі
бійці будівничої армії
й разом нам іти.

Біг планет,
держав буття

підвладні нашій волі.
Наша земля.
Повітря — наше.
Наші зірок діамантові рудні висять.
І ми ніколи,
ніколи!
нікому,
нікому не дозволим
землю нашу набоями рвать,
повітря наше рвати гостріями точених
списів.

Чия злість надвоє землю перервала?
Хто зняв дим над багаттям боєнь?
Чи сонця
одного на всіх
мало?
Чи неба над нами мало голубого?!

Останні гармати гуркочуть в кривавій
сварці,
останній багнет завод гранує.
Ми всіх примусимо розсипати порох.
Ми дітям опуки гранат подаруєм.

Не боягузтво кричить під шинелею сірою,
не крики тих, їсти нема в кого;
це народу великого голосне:
— Вірую
в величність серця людського! —

**Це над піднятою боями курявою
над всіма, хто зчиняв від зневіри вереск,
днесь збувається небувала бувальщина —
соціялістів велика ересь! —**

О да

РЕВОЛЮЦІЇ

ПЕРЕКЛАВ
М. СЕМЕНКО

Це тобі,
освістана батареями,
тобі,
під глум
наріканням багнетів з'ятрена,
захоплено підношу я
під галасливу лайку
оди врочисте:
„О!“

О звіряча!
О дитиняча!
О копійчана!
О величня!

Як тебе тільки ще не звали?
Яким іще, дволика, повернешся боком?
Будовою станеш стрункою,
чи руїн купою?

Машиністові,
обсипаному вугля порохом,
шахтареві,
що пробиває глиби руд, —
кадиш ти,
кадиш побожно,
вславляючи людський труд.
А завтра
Блажений
соборові крокви
даремно підносить, жалю благаючи —

твоїх шостидюймовок тупоморді кнури
вибуховують тисячоліття Кремля.

Слава!

Хрипить в передсмертному рейсі.

Придушено тонкий сирен зойк.

Ти шлеш моряків

на гинучий крейсер

туди,

де покинуте

нявкало кошеля.

Опісля ж

п'яною юрбою ревла.

Вуса хвацькі закручені в форсі.

Прикладами гепаєш

сивих адміралів

з мосту в Гельсінгфорсі.

Учорашні рани лиже й лиже,

і знову-бачу-відкриті вени.

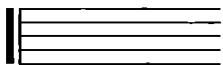
Тобі обивательське —

— О, будь ти проклята тричі! —

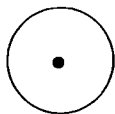
і моє

поетове:

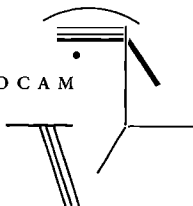
— О, вчетверо слався, благословенна!

ЛІВИЙ МАРШ

МАТРОСАМ

ПЕРЕКЛАВ
Є. ДРОБ'ЯЗКО

Розвертайтеся у марші!
Писклявій не час тепер фразі.
Тихше, оратори!
Ваше
слово,
товаришу мавзер!
Годі нам жить законами,
що дала давнина зацвіліла!
Шкапину історії загонимо!

Ліву!

Ліву!

Ліву!

Гей, синьоблузі!
Летіть ви —
за океан!
Чи ступили
панцерники на ківі
свої гострі колись то килі?!
Хай британський
лев¹⁹ собі виє,
щерячи корону над гриву, —
Прапори не здамо бойові!

Ліву!

Ліву!

Ліву!

Там,
за горами гора
соняшний край непочатий.
За голод,

за мору море
кроки мільйонні впечатуй.
Хай собі наймитські банди
сталеву ллють на нас зливу, —
комуна не знищить Антанті!

Ліву!

Ліву!

Ліву!

Чи погляд нам щулити орлій?
Очі в старовину втуляти?
Кріпи
на всесвіту горлі
пальці пролетаріяту!
Вперед, стрункою лавою!
Прапори в небо, сміливі!
Хто крокує там правою?

Ліву!

Ліву!

Ліву!

Н А Ш

М А Р Ш

ПЕРЕКЛАВ
Дм. ЗАГУЛ

Бунтом гупайте в тупіт площі!
Вище гордих голів ряди!
Ми в новому потопі сполощем
Стародавніх світів городи.

Днів бик ліг,
Забарна літ гарба.
Наш бог біг.
Серце наш барабан.

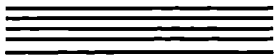
Де ж є за наше золото краще?
Де ж нам боятись кулі — оси?
Наша пісня — озброєння наше,
Золото наше — дзвінкі голоси.

Зелом лягай, луг,
Вистели дно дням.
Райдуго, дай дуг,
Льоту коням — вогням.

Бачите, нудно зір небу!
Пісні без його сплітаємо ми.
Возе небесний! Гукай, що треба.
Щоб живих нас на небо взяли.

Втіхи напій! пий!
В жилах весна бурлить.
Серце, бій бий!
Груди — літаврів мідь.

МАРШ

ПЕРЕКЛАВ
А. ВОЛКОВИЧ

КОМСОМОЛЬЦЯ

Комсомольцю —
нога до ноги!
Плече до плеча!
Марш!
Ступайте певніш,
юнаки!
Марш — грими наш!
Хай собі скиглять старі! —

Наш вік —
і меткий,
і юний.
Треба,
щоб кожний з нас стрів
розквіт ясний комуни.
Кого там
бере відчай?
Вперед
хай думка іде!
Книжки читай
та вивчай!

Таємниць
нам нема ніде!
Старе здолати готуйсь!
Погляд,
мов жар,
пала!

Тіло,
до бою гартуйсь!
Всі до спортивних лав!
В морі літер та чисел,
як риба в воді,
грай.
День — праця.
Вчися!

Справ
у житті —
в край!
Після діл усіх

бий дорогу ногами,
так розливай сміх,
щоб луснув од нього
камінь!

Може,
хутко кінець
батькові,
хоч і здоровий...

Чи встане
новий боєць?
Встати

завжди
готовий!!

Чом
униз голова?

Чом
невеселий, млявий?
Товаришу —
вставай,
у комсомольські лави!

Комсомольцю —
нога до ноги!

Плече до плеча!
Марш!

Ступайте певніш,
юнаки!

Марш — грими наш!

Н О В І ГВИНТІВКИ ВІЗЬМЕМО

П Е Р Е К Л А Д
О Л . В Л И З Ь К А

Нові гвинтівки візьмемо
до них — стяжки,
І всі в стрілецькі
з піснею

Підем гуртки.

Раз,
Два!
Без

змін

руш
в ряд,

за -
гін.

Коли
війна гарматами
ударить об
республіку, —

Ціляти ми
зумієм в лоб.

Сту-
пай
важ-
че!

Ці-
ляй
кра-
ще !

Коли
Червона армія
гукне вояк, —

ми будем
санітарами
в усіх боях,
Ра-
нять
в лі-
су, —
у
тил
зне-
су.
В розвідках виб'єм ворога
з кущів, з яруг. —
Нехай куштує
пороху
раз він не друг.
Пов-
зу
день
ніч,
щоб
знать
в чім
річ.
Ґвинтівки в нас виблискують,
На них —
стяжки.
ми всі в стрілецькі
з піснею
Ідем гуртки

Раз,
    два!
Без
    змін,
в ряд
    руш
за-
    гін!

ПЕРЕКЛАВ П. РЕМЕЗ

СОЛДАТИ
ДЗЕРЖИНСЬКОГО

ВАЛ. М.

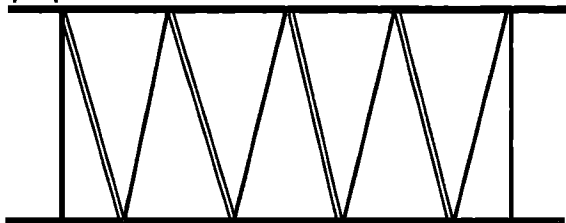
Поету, закоханому
в добу,
яка ж бо є
справа
до ДПУ?
Залізу —
навіщо
компліменти різні,
вихвалянь,
підлабузнювань
йому
не треба.
Простими словами
кажу —
про залізну
потребу.
Чекіст —
стережись його,
нема боягузів.
Солдати
Дзержинського
на варті
Союзу.
Вороги круг республіки чигають.
Кволих, розніжених
не потребує Союз.
На нас
бої
голосніші
чекають

за кримський землетрус.
Твердолобий зокола
й в середину
вліз —
пильніше ж
навколо
чекісте,
дивись.
Лицем
до лиця ворожого
стойм отак,
блискавкам бою
ось-ось би блиснути.
ДПУ —
це нашої диктатури кулак
стиснутий.
Бережи
села,
міста
й містечка,
кров
і кров,
ворога бери,
секретчику,
і крой,
крой!

П. МЕЛЬНИКА

ДЕСЯТИРІЧНА

П І С Н Я

ПЕРЕКЛАД

Дрянъ адміральська,
пан
і барон

лізли
з шістнадцяти
різних сторон.

Гармата —
французька,
англійський
танк.

Батечко
білих —
кодло антант.
Боем вперед
країна
радянська.

Дні
гуркотіли,
гранатами
рвались.
Не для грабунку
війною проходили, —
ми захищали
поля і заводи.

Виходили з шахт,
кидали ниви,
бились
голодні
в лахмітті
й вошиві.

З червоними зорями
шапок
сірий стрій.
Білій навалі
крикнули —
стій!
Махно і Денікін
від нас
загинули.
Сунеться ще хто, —
з шляхів наших
скинемо.

Хряснули
зламані
кримські кряжі.
Сила червоних
не знає
межі.
Разом
із вашим,
в звитяжних боях
билося
серце
робочих,
селян.
Тільки тривога
із лав робітничих, —
стомілійонні,
підемо на клич.
Гойдаючи землю

в нові породи
в червоних
        дивізіях
рушить піхота.
Не забувши
        присяги
і перекопів,
лава
        Буденних
пройде
        галопом.
Проти буржуйських
поновлених
        чвар,
птиці
        червоні
проріжуться в хмарах.
Грими ж
        і міцній
у війнах віків,
Червона
        арміє
більшовиків!

БОРГ

УКРАЇНІ

ПЕРЕКЛАВ ГЕО ШКУРУПІЙ

„Знаєте ли вы
украинскую ночь?
Нет,
Вы не знаете украинской ночи!“

Тут
    небо
        від диму
            стає як горно
і стяг
    зорею п'ятикутнею полоще.
Де горілкою,
    відвагою
        і кров'ю
Запорізька
    вирувала Січ,
дротів уздою
    загнуздають Дніпров'я,
Дніпро

турбінам
кине клич.
І Дніпро
по вусах-дротах
електрикою
тече по корпусах.
Адже, рафінада
І Гоголев принада.

* * *

Ми знаєм
чи палить
чи пиячить Чаплін,
ми знаєм
Італії безрукі руїни,
ми знаєм,
як Дугласова
краватка краплена.
А що ми знаєм
про лице України?
Руський знанням
не здивує
площ —
тим, хто поруч,
пошани мало,
знають от
український борщ,
знають от
українське сало.
І з культури

зірвали опеньки:
крім
двох
уславлених Тарасів —
Бульби
й відомого Шевченка —
нічого не витягнеш,
скільки не старайся.
А коли притиснуть —
зняйковіє розою
і висуне
аргументи нові:
візьме й розкаже
пару курйозів
— анекдот
української „мови“.
Говорю собі:
товаришу москалю,
для України
жартів замало.
Вивчіть цю мову
на прапорах,
лексиконах алих, —
ця мова величава і проста:
„чуєш, сурми заграли,
час розплати настав...“
хіба може бути
заїждженіше
й тихше
за слово

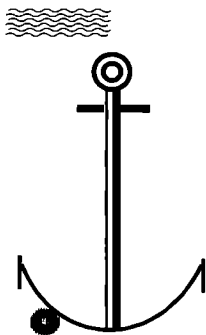
роздріпане
„Слишіш“?

Я
чимало слів придумав вам,
зважаючи їх,
одного хочу лиш, —
щоб віршів
всіх
моїх
слова
стали повноважними,
як слово „чуєш“?

* * *

Важко
людей
обстругать в одну річ,
звисока
не примружуй очі.
Чи знаємо ми українську ніч?
Ні,
ми не знаємо української ночі!

**ТОВАРИШЕВІ
Н Е Т Т Е**

(ПАРОПЛАВУ Й ЛЮДИНІ)

ПЕРЕКЛАВ Є. ДРОБ'ЯЗКО

Я здригнувся не даремно,
бо ввійшов у порт,
що горів
як літо
розпальне те,
не загробний
привид,
а товариш
„Теодор

Нетте“

Так. Я пізнаю його.

Це ж ви,

в блюдцях-окулярах рятівних кругів.

Здоров, Нетте.

Який радий я, що ти живий
димним цим життям машин,
канатів,

димарів.

Тут тобі не мілко?

Підійди сюди но.

Казанами

від Батума покипів, бува..?

Пам'ятаєш, Нетте, —

як, тоді людина,

в дипкупе

зо мною чаював?

Ти баривсь,

хропли вже сонні,

зиркаючи

на печатки сургучів,

цілу ніч
    балакав ти про Ромку Якобсона
і, вприваючи кумедно,
    вірші вчив.
Перед світом засипав.
    На курок
        палець твердо ліг...
Суньтєся,
    кому охота спала!
Не гадав я тоді,
    що всього за рік
я зустрінуся
    з тобою
        з пароплавом.
За кормою місяць.
    Ну же, й здорово!
Простір
    промені надвоє розірвали.
Наче це навіки
    за собою
        з боку коридорового
тягнеш слід героям
    світлий та кривавий.
В комунізм з книжок
    не дуже вірять:
„Всякої брехні
    в книжках
        понанесуть!“
А таке —
    одразу оживить всі „мрії“,

і покаже
        комунізму
                втілення і суть.
Нас усіх
        стиска
                залізна клятва.
Ми від неї — ні на крок,
        хоч кулею чешіть як.
Це,
        щоб на землі
                без Росій
                        та без Латвій
скласти вселюдський
        єдиний гуртожиток.
В наших жилах —
        кров, а не водиця.
Ми йдемо
        крізь револьверний ляск,
щоб умираючи перетворитися
на пароплави, на рядки та інші довгі діла

Жити б мені й жити
        ще чималий строк,
та в кінці я хочу
        тільки так померти,
хочу я ступити
        свій останній крок
тільки так,
        як вмер
                товариш Нетте.

МОЯ ПРОМОВА НА

ПЕРЕКЛАВ
Є. ДРОБ'ЯЗКО

ГЕНУЕЗСЬКІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ

Не мені Республіка делегацію доручила цю.

Я —

самозванець на конференції Генуезькій.

Товариша Чічеріна з його дипломатичною
ввічливістю

доповню на свій кшталт —

різко і нелесно.

Слухай но!

Міністерська компанійко!

Нема чого очицями блимати з сальця.

Спиною промов сьогодні в цій залі
хіба заллемо
ворожнечі цієї
пожар?!
До мідного п'ятака
борги всі із нас
правлять „Матени“,
правлять „Таймси“.
Квитуватися хочете?
Давайте!
Гаразд!
Поквітаймося!
Про повішених Врангелем,
про розстріляних,
про заколотих
кожна кримська гора реве.
Скількома пудами
якого золота
сплатите це ви, пане Пуанкаре?
Від вашого Колчака, на лють неситого,
аж гори уральські ставали сторч.
Яким золотом —
чи вистачить його в Сіті, —
сплатите це ви, пане Ллойд-Джордж?
Зверніться до Волги вашим зором:
хіба це пекло
голодних хат,
хіба цей жах
мужичого розору, —
це не хвіст після ваших війн і бльокад?

По кладовищах
голодної смерти
прогуляйтесь самі, коли хочете, ви!
На якому —
може, на залізному експерті
волосся не заворушиться на голові?
Не захиститися пактами резолюцій —
плотів.

Всесвітню
пальбою ніч звеселить,
революція прийде
і накаже:
„Сплати
і оці радянські векселі“.
Рожеві також червоніють помалу.
Прислухайтесь трохи, —
чути
кроки
Третього Інтернаціоналу!
Єдність вирощуючи з кожним ударом,
ми йдемо.
Чуєте —
тремтить будова.
Я скінчив.
Можете й далі
провадити засідання, панове.

МАЯКОВСЬКА

Г А Л Е Р Е Я

(ТІ,
КОГО Я НІКОЛИ
НЕ БАЧИВ)

ПЕРЕКЛАВ
Є. ДРОБ'ЯЗКО

Чиї вуха не чували —
чи не ваші? —
що існує такий
    грізний маршал?!
Схиліться ж,
    забувши
                    з переляку,
                    усе!
Жах не трусить,
    наче цуця, кого?
Змальовую
    оце
портрет Пілсудського.

З р і с т .

    Пілсудський
        не має
                жодного зросту.
Краше,
    він на зрости багатий:
маненький —
    коли б'ють,
довженний, —
    щоб перемоги святкувати.
Коли ж
    росте
                занадто старанно,
до нього
    дають червоноармійця
        в няні.

Проте,
                  не кохається він
                                  у війни оркестрах:
не червонозоряних
                  воліє розстрілювати —
                                  червонохресних.

Голова

Малююпценький лоб.
Лише для кокарди —
                  вмістилася щоб.
А зараз же
                  під лобиком —
                                  щелепища,
зубів щось на тисячу
                  або
                                  на дві тисячі.

Коли ж
                  на щелепку
                                  знайдеться праця,
може
                  розростатися.
Розтулить щелепу
                  для жертя
                                  або зику,
А там,
                  замість язика, —
                                  верста триязика.

Нащо
нашого шановного воїна

щедро
язиками озброєно?
Бо
три хазяїни,
а в кожного з них
по чоботу
на кожній з хазяйських ніг.
А панові
буває треба,
щоби
заразом
вилизувати, всі,
а не один чобіт.
Поперше,
Фошеві
підошви;
шпори
Френчеві хмурому
та пантофлі
власному
буржуазному
кнурові.
Стоїть навколішках
і лиже
й лиже
кожну порошок, у,
кожнісіньку
шпарку.

Ніхто ще
ніколи.
так себе не принижував:

Піلسудський
нижче навіть
за польську марку.

А щоб лизальний пристрій
не кидалося
в вічі нам,
над щелепом
шорсткі вусища пригвинчено.
Бачити Піلسудського голим
не щастило.

Я певен,
що в нього
лисяче тіло.

Одяг:
мундир,
гаптований та витканий,
А до нього ззаду —
кінець нитки.
А за другий кінець
немудрий цей апарат
трима
Пуанкара.

Сіпне —
Піلسудський ощериться злюкою,
Сіпне —
Піلسудський грюкне шаблюкою.
Вдача піلسудча —

суча.
Підходить хазяїн —
хвостиком крутить,
скаже:
„візьми!“ —
кусається люто.
Зате
й цукор
потрапляє
на носик
цій
найгіршій
з антантиних мосек.
То новішого
дадуть жупана,
то танка.
А то просто —
кілька франків.
Зроби
перерву
в хазяйських подачках, —
і враз
охляне
і схудне
собачка.
Треба
і віру
освітити гідно,
І переконання

вибрити
перед усім світом.
Пілсудський
був
соціалістичного
сповідання,
та переконанням
завжди
католик-єзуїта.
Шкутильга демократизм.
Цю шкапу підстаркувату
зневірене
робітництво
жене за двері.

Доведеться
й Пілсудському
п'ятами кивати
із свого
Бельведеру.

П р и м і т к а :

Портрет
видався
дуже падлючий.
Можливо, —
та
хіба оригінал кращий?

II. ВАНДЕРВЕЛЬДЕ

Гей публіко,
захопися й горлай, —
захват бо твій
на факти
опертий, —
слава
соціялістові
його величності короля
Альберта!
Дивіться ж!
Якого чорта лисого!
Який
прекрасний
відкривається краєвид нам!
Чи бачите,
чи бачите його,
найсвітлішого?
Бачите?
Не видно!
Невже не видно!?
Це тому,
що Вандервельде
для зору важкий,
опечені очі
ллються
слізьми.
Такий жовтий
Вандервельде, такий,

аж просто очі
    сліпить його жовтизна.
Замість волосся
    жовтісінькі пушинки,
жовтісінькі черевички,
    жовтісінькі штаненята,
жовтісіньке тільце
    під жовтісінькою шкуринкою,
в кишеньках
    жовті
                    антантині грошенята.
Жовтісінький розумочок
    у жовтісінькій голові,
жовтісінькі почуття
    серчисько розсяяли.
Лише вушка
    рожевіють
                    від подорожі до Москви,
та пальчика
    замазано —
                    підписувався в Версалі.
Як подивитися
    на нього,
                    на його діла й слова, —
я, звичайно,
    не язика дотепом гострю,
а серйозно — хочеться —
    з Вандервельде
        зробити самовар

або дюжинку
новеньких
жовтомідних каструль.
Зробити б —
і на полиці
антантиних кухонь,
щоб вічно
дививсь на льокаїв
Пузан,
Щоб навіть,
коли він
спуститься духу,
з Вандервельде
користь була хазяям.
А поки
не поклав він
за Антанту
життя своє,
поки
на самовар
не перетворився Емілій, —
Вандервельде живий,
Вандервельде живе
у найвласнішому парку,
в найвласнішій віллі.
Вандервельдове життя
обдивляємось
зблизу ми
і дивуємось:
на чорта

йому
соціалізм?
Розважається ананасом
та рябчиками — дичиною, —
як і перший - ліпший
буржуй
годований.
Чого йому бракує —
молока пташиного?!

Та хіба що
зад
по-камергерському не розгаптований!

За психологію
тепер
віршем
візьмись —
виглядові
цілком відповідає зміст.

У душі Вандервельдовій
розпал якостей,
але,
щоб довго не розбалакуватись,
відзначу лише:
що сили
Еміль
жалісливий.
Зачує,
що десь то
когось судять,

крізь сніг,
                                  за милі, —
вогнем
                                  юридичним
                                                          випікши груди,
летить
                                  захищати
                                                          лицар Емілій.

Особливо,
                                  коли рожевожовта маліч
любенько,
                                  без вередів
засядуть
                                  у свому
                                                          „другенькому інтернаціоналі“, —
отоді
                                  особливо прекрасний Вандервельде.

Очевидці запевняють,
                                  і треба їм вірити:
у Вандервельде
                                  язик
                                                          такий довгелючий,
що його
                                  розкручують,
                                                          як рулетку землеміри,
верстами
                                  на праці
                                                          розкручують.

Висолопить і 24 години
                                  чеше без спину.

Двічі
        обкрутить
                        язиком
                                місця,
де комісія ця.
В міру того,
        як думки ростуть,
язик
        розкручує
                                за верстою версту.
За сто верстов розтягнеться,
        доповзе до Парижу,
іншого лизне,
        того полиже,
А добравшись до Росії,
        трутизною,
отруївши слину —
        бризкає.
Весь світ обійде
        Слова — бродяги,
кожен цвях обшукають,
        кожен брус,
і знову
        почина
                                язика втягувати
угодовський Златовуст.
Оркестри,
        гриміть туш!
Публіко,
шаліючи, „ура“ горлай

Отакий Вандервельде,
соціаліст-душка,
соціаліст
його величності короля

Примітка.

Скажуть:

нащо
витрачати сатиричні сили?!

Викривання Вандервельде
застаріли,
посивіли.

Що Вандервельде
лагідненька овечка —

Це так,
але за Вандервельдом
стоять

тисячі
наших доморобних
Вандервельдчиків

та
Вандервельдят.

Ш О С Т И Й

П Е Р Е К Л А В
В
Л
И
З
Ь
К
О

КОНГРЕС
КОМІТЕТУ

Немов би
                    потворний ґрант,
                                            що він —
світу
                    здіймає терен
по східцях
                    50 країн
підводяться
                    на конгрес Комінтерну.
Фактів
                    живих
                                            гін —
уяви собі, спробуй, ну!
50
                    велетенських країн
входять
                    в залю одну.
Не килими
                    від стін до стін.
І чобітьми
                    товче
                                            не панич їх.
Зійшлись
                    50 країн,
не тендітних, —
                    а робітничих.
Гінців
                    50 країн
з гущавини праці
                    послало,

війни
    броньований клин
обернуть
    на буржуйське сало.
Наказали
    50 країн:
„Мотуз
    динамітний
    вибий!
Підготуй
    генеральний кін
і капіталізму
    вибух“.
Чорний
    негр —
    як тінь.
Япанець —
    як мандарин.
Норвежець —
    спину розпер оно.
50
    усяких країн
ідуть
    на конгрес Комінтерну.
Походу часу
    загін,
Револьвера днів —
    кобура.
Зійшлись
    50 країн

Повстанню

гукнути:

„Гура“!

Світ

буржуазний

ляж!

Хай

приреченний валиться!

Колонна заля

в кулак

стискає

олони-пальці.

Немов би

потворний ґрант,

що він

світу

здіймає терен —

по східцях

50 країн

підвелися

на конгрес Комінтерну.

ПРО ЗБІРКУ

Михайль Семенко — поет доби Розстріляного відродження, основоположник і теоретик українського футуризму (панфутуризму), редактор багатьох видань, засновник (1921 р.) у Києві Асоціації панфутуристів (Аспанфут) — першої масової літературної організації в Україні. До організації увійшли відомі українські письменники. Починаючи з 1927 року М. Семенко очолював створену ним футуристичну організацію «Нова генерація» і видавав однойменний футуристичний журнал. Крім давніх adeptів футуризму, до організації увійшли молоді поети, белетристи, критики.

Харківське видавництво ЛіМ (Література і Мистецтво) 1933 року підготувало до видання книгу «В. МАЯКОВСЬКИЙ. ВИБРАНІ ТВОРИ, перший том, переклад з російської за редакцією М. Семенка». Планувалося 3-томне видання. Більшість перекладів цієї збірки належали поетам, що виступали на сторінках журналу «Нова генерація».

Рукопис передали до Києва в Шосту друкарню, де встигли вже зробити оборку, але заарештували одного з авторів — Дм. Загула, члена літературної організації «Західна Україна», звинуваченого в націоналізмі. Оборку книги було наказано знищити.

Мій батько у 1920-ті роки працював коректором саме у Шостій друкарні. Побачивши серед перекладачів прізвище свого колишнього побратима, друкарі зробили для нього один відбиток, — перші шість з восьми можливих друкарських аркушів. Отже, задумане М. Семенком та видавництвом ЛіМ відтворилося через 84 роки.

Л. Дроб'язко

КОРОТКА ДОВІДКА ПРО ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Влизько Олекса Федорович (1908 — розстріляний 1934) — український поет, перекладач, прозаїк.

Волкович Анатолій Сергійович (1897 — розстріляний 1937) — поет, літератор, перекладач.

Дроб'язко Євген Антонович (1898—1980) — український поет, перекладач.

Загуд Дмитро Юрійович (1890 — помер у таборі ГУЛАГу, 1944) — український поет, літературознавець, критик, публіцист, перекладач, педагог, громадський діяч.

Маловічко Іван Кирилович (1909 — розстріляний 1937) — український поет-футурист, журналіст.

Мельник Петро Іванович (1902—1949), псевдоніми — Голота, Балашівський та ін., — український поет, прозаїк, журналіст, художник.

Ремез П. — справжнє ім'я — Теодор Курпіта (1913—1974) — український поет, прозаїк, гуморист, драматург, редактор, журналіст.

Семенко Михайль Васильович (1892 — розстріляний 1937) — український поет, теоретик панфутуризму, редактор.

Гео Шкурупій (справжнє ім'я Георгій Данилович, 1903 — розстріляний 1937) — український поет-панфутурист.

ПЕРЕКЛАДИ ТВОРІВ ЦІЄЇ ЗБІРКИ ЗДІЙСНЕНІ В РІЗНІ РОКИ (АВТОРИ ТА ВИДАННЯ)

Война й мир

Гео Шкурупій «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

Г. Коваленко (частина V) «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1940 р.

Г. Коваленко (частина V) «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1949 р.

Г. Коваленко (частина III, IV, V) «В. Маяковський. Вибрані твори в трьох томах». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1953 р.

Революція. Поетохроніка

І. Маловічко «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

Т. Масенко «В. Маяковський. Вибрані твори в трьох томах». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1953 р.

Ода Революції

М. Семенко «Антологія російської поезії в українських перекладах». Ред. Б. Якубський. Держвидав України. Харків 1925 р.

М. Семенко «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

С. Крижанівський «В. Маяковський. Вибрані твори в трьох томах». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1953 р.

С. Крижанівський «В. Маяковський. Ода Революції. Поезії». Упорядн. Є. Дроб'язко. «Дніпро». Київ. 1968 р.

С. Крижанівський «Володимир Маяковський. Поезії». Ред. С. Литвин. «Дніпро». Київ. 1973 р.

Лівий марш. Матросам

- Є. Дроб'язко «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.
- Є. Дроб'язко «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. «Молодий більшовик». Київ 1936 р.
- Є. Дроб'язко «Володимир Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1940 р.
- Є. Дроб'язко «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1949 р.
- Є. Дроб'язко «В. Маяковський. Вибрані твори в трьох томах». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1953 р.
- Є. Дроб'язко «В. Маяковський. На весь голос». Упорядн. Є. Дроб'язко. Держлітвидав. Київ. 1963 р.
- Є. Дроб'язко «Володимир Маяковський. Ода Революції. Поезії». Упорядн. Є. Дроб'язко. «Дніпро». Київ. 1968 р.
- Є. Дроб'язко «В. Маяковський. На весь голос. Вірші та поеми». Ред. Д. Давидюк. «Молодість». Київ. 1969 р.
- Є. Дроб'язко «Володимир Маяковський. Поезії». Ред. С. Литвин. «Дніпро». Київ. 1973 р.

Наш марш

- Б. Якубський «Антологія російської поезії в українських перекладах». Ред. Б. Якубський. Держвидав України. Харків. 1925 р.
- Дм. Загул «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.
- Є. Дроб'язко «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. «Молодий більшовик». Київ. 1936 р.
- Є. Дроб'язко «Володимир Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1940 р.
- Є. Дроб'язко «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1949 р.
- Є. Дроб'язко «В. Маяковський. На весь голос». Упорядн. Є. Дроб'язко. Держлітвидав. Київ. 1963 р.

Є. Дроб'язко «Володимир Маяковський. Ода Революції. Поезії». Упорядн. Є. Дроб'язко. «Дніпро». Київ. 1968 р.

Марш комсомольця

І. Маловічко «В. Маяковський. КОМСОМОЛЬСЬКА збірка віршів в перекладах І. Маловічка й М. Семенка». «Молодий більшовик». Харків. Київ. 1931 р.

А. Волкович «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах) том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

Л. Горіловський «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1949 р.

Л. Горіловський «В. Маяковський. Вибрані твори в трьох томах». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1953 р.

Л. Горіловський «В. Маяковський. На весь голос». Упорядн. Є. Дроб'язко. Держлітвидав. Київ. 1963 р.

Л. Горіловський «В. Маяковський. На весь голос. Вірші та поеми». Ред. Д. Давидюк. «Молодість». Київ. 1969 р.

Нові гвинтівки візьмемо

М. Семенко «В. Маяковський. КОМСОМОЛЬСЬКА. Збірка віршів в перекладах І. Маловічка й М. Семенка». «Молодий більшовик». Харків. Київ. 1931 р.

О. Влизько «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

М. Семенко «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. «Молодий більшовик». Київ. 1936 р.

Є. Фомін «Володимир Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1940 р.

Солдати Дзержинського

П. Ремез «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах), Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

Десятирічна пісня

І. Маловічко «В. Маяковський. КОМСОМОЛЬСЬКА. Збірка віршів в перекладах І. Маловічка й М. Семенка». «Молодий більшовик». Харків. Київ. 1931 р.

П. Мельник «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах), Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

М. Шпак «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1940 р.

М. Шпак «Володимир Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1949 р.

Є. Дроб'язко «В. Маяковський. На весь голос. Вірші та поеми». Ред. Д. Давидюк. «Молодість». Київ. 1969 р.

Борг Україні

Гео Шкурупій «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

Л. Первомайський «В. Маяковський. Вибрані твори в трьох томах». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1953 р.

Л. Первомайський «В. Маяковський. На весь голос». Упорядн. Є. Дроб'язко. Дежрлітвидав. Київ. 1963 р.

Л. Первомайський «Володимир Маяковський. Ода Революції. Поезії». Упорядн. Є. Дроб'язко. «Дніпро». Київ. 1968 р.

Л. Первомайський «В. Маяковський. На весь голос. Вірші та поеми». Ред. Д. Давидюк. «Молодість». Київ. 1969 р.

Л. Первомайський «Володимир Маяковський. Поезії». Ред. С. Литвин. «Дніпро». Київ. 1973 р.

Товаришеві Нетте

Є. Дроб'язко «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

М. Бажан «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. «Молодий більшовик». Київ. 1936 р.

М. Бажан «Володимир Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1940 р.

- М. Бажан** «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1949 р.
- М. Бажан** «В. Маяковський. Вибрані твори в трьох томах». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1953 р.
- М. Бажан** «В. Маяковський. На весь голос». Упорядн. Є. Дроб'язко. Держлітвидав. Київ. 1963 р.
- М. Бажан** «Володимир Маяковський. Ода Революції. Поезії». Упорядн. Є. Дроб'язко. «Дніпро». Київ. 1968 р.
- М. Бажан** «В. Маяковський. На весь голос. Вірші та поеми». Ред. Д. Давидюк. «Молодість». Київ. 1969 р.
- М. Бажан** «Володимир Маяковський. Поезії». Ред. С. Литвин. «Дніпро». Київ. 1973 р.

Моя промова на Генуезській конференції

- Є. Дроб'язко** «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.
- Є. Дроб'язко** «В. Маяковський. Вибране». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1949 р.
- Є. Дроб'язко** «В. Маяковський. Вибрані твори в трьох томах». Ред. М. Бажан. Дежрлітвидав. Київ. 1953 р.
- Є. Дроб'язко** «В. Маяковський. На весь голос». Упорядн. Є. Дроб'язко. Держлітвидав. Київ. 1963 р.
- Є. Дроб'язко** «Володимир Маяковський. Ода Революції. Позії». Упорядн. Є. Дроб'язко. «Дніпро». Київ. 1968 р.

Маяковська галерея (уривки)

- Є. Дроб'язко** «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

Шостий конгрес Комінтерну

- О. Влизько** «В. Маяковський. Вибрані твори (в 3-х томах). Том перший». Ред. М. Семенко. «Література і мистецтво». Харків. 1933 р.

ЗМІСТ

До видання творів В. Маяковського

Вступна стаття М. Семенка 6

ВІРШІ (1915 — 1928)

Война й мир. Уривок. <i>Переклад Гео Шкурупія</i>	8
Революція. Поетохроніка. <i>Переклад Ів. Маловічка</i> ...	27
Ода Революції. <i>Переклад М. Семенка</i>	37
Лівий марш. Матросам. <i>Переклад Є. Дроб'язка</i>	40
Наш марш. <i>Переклад Дм. Загула</i>	43
Марш комсомольця. <i>Переклад А. Волковичка</i>	45
Нові гвинтівки візьмемо. <i>Переклад Ол. Влизька</i>	48
Солдати Держинського. <i>Переклад П. Ремеза</i>	52
Десятирічна пісня. <i>Переклад П. Мельника</i>	55
Борг Україні. <i>Переклад Гео Шкурупія</i>	59
Товаришеві Нетте. <i>Переклад Є. Дроб'язка</i>	62
Моя промова на Генуезській конференції. <i>Переклад Є. Дроб'язка</i>	67
Маяковська галерея. <i>Переклад Є. Дроб'язка</i>	71
Шостий конгрес Комінтерну. <i>Переклад Ол. Влизька</i>	85
Про збірку	89
Коротка довідка про перекладачів	90
Переклади творів цієї збірки здійснені в різні роки <i>(Автори та видання)</i>	91